

fig til Rigsdagens tidligere Anskuelse, en Anskuelse, hvilken han vistnok ogsaa dengang delte, i hvor megen Strid det end staar med hans Udtalelser ved det forrige Lovforslag. Det er mig isvrigt i og for sig en Glæde, at dette Forslag er fremkommet, og just i denne Skikkelse. Det er allerede fremhævet, hvorledes Sagen tidligere har været behandlet i Kirkekommissionen og tilbøds her i Thinget, navnlig ogsaa ved en Forespørgsel i Mai 1868, og det kan kun være mig en Tilfredsstillelse, at Forslaget har faaet en Affattelse, der i det Væsentlige er en saadan, som jeg udtalte mig for i Kirkekommissionen, men som jeg ikke var saa heldig der at kunne vinde den fornødne Samstemning for. Desto mere maa det ogsaa glæde mig, at den ærede Minister har stillet sig til Forslaget saaledes, som han har gjort det. Jeg kan godt forstaa, at naar man faar en saa velvillig Modtagelse, kan der hos flere ærede Medlemmer yttre sig Dunste om at naa noget Mere end det, som her er naaet. Jeg skal ikke sige Andet end, at kunde man gjøre sig Haab om at finde Tilslutning hos den ærede Minister, skulde jeg ikke have Noget imod at gaa med til flere af de Forslag, der ere bragte paa Bane, og stemme for dem, hvad jeg allerede tidligere har udtalt, at jeg vilde være villig til. Jeg kan imidlertid godt forstaa, at Forslagsstillerne ikke ere gaaede videre, idet de have ment, at der ved Opnaaelsen af dette, der som sagt ikke kunde gennemføres i Kirkekommissionen, vilde være vundet ikke saalidt, og idet flere af de Punkter, som ere berørte, tidligere have været Stridsgjenstande med Ministre her i Thinget, som det heller ikke her har været muligt at opnaa. Svovrigt skal jeg dog med Hensyn til den høitærede Ministers Ytringer angaaende, hvorvidt der havde vist sig Trang til dette Forslag eller ikke, udtale, at det jo meget let kan være muligt, at en saadan Trang kan være tilstede omkring i Landet, uden at den derfor giver sig tilkjende i bestemte Andragender til Ministeriet, og jeg kjender saaledes netop Tilfælde, hvor Menigheder have ønsket en saadan Benyttelse af deres Kirker, som den, der tillægges dem Ret til i § 8, men hvor de ikke kunde sætte deres

Dunste igjennem, og dog ikke have fundet sig besøiede til at henvende sig til Ministeriet, maasse alene af den Grund, at der ikke var Tid dertil. Med Hensyn til den ærede Ministers Ytringer om den kongelige Anordning og den Modstand, den fandt hos den daværende Minister, maa det maasse ogsaa være mig tilladt at minde om, at den daværende Minister (Montad) samtidigt med, at han udstedte den kongelige Anordning, tillige saae, at der var et Punkt, som ikke kunde ordnes ad Anordningens Bet, men maatte ordnes gennem Lovgivningen, fordi det angik en Forandring i Sognebaandsløsningsloven. Dette Punkt forelagde han saa i det andet Thing til Afgjørelse af Rigsdagen og udtalte, at det var heldigt, at der var et saadant Punkt, fordi han derved kunde faae at se, hvorledes Rigsdagen stillede sig til den hele Anordning. Men dette Punkt kom ingensinde frem som Lov, saaledes som han ønskede, idet begge Rigsdagens Afdelinger vare enige om, at den hele Sag burde ordnes ad Lovgivningens Bet, og dette ogsaa fandt Samstemning og Tilslutning hos flere Ministre. Det var kun en enkelt Ministers (Engelstofts) Sygdom og flere lignende tilfældige Omstændigheder, som har forhindret, at det ikke allerede for flere Aar siden er udtømmet som Lov. Det er derfor vistnok meget heldigt, at de herhenhørende Paragrafer ere optagne i dette Forslag, for at denne Sag endelig engang kan faae den Ordning, som dengang var tilstillet, men ikke kom til Udførelse. Med Hensyn til at Altergangen er optagen blandt de øvrige kirkelige Handlinger, maa jeg endnu tillade mig at minde om, at der jo er kommet adskillige Tilfælde til offentlig Kundskab, hvor vedkommende Sognebaandsløvere have havt 3—4 Mil eller længere tror jeg endogsaa til den Præst, som de have løst Sognebaand til, og hvor desuagtet den paagjældende Biskop har negtet Tilladelse til, at de maatte faae deres Præst til at udføre Alterens Sakramente i deres egen Sognkirke, og fundet Medhold hos de vedkommende Ministre, saa at Sognebaandsløverne have været tvungne til lange og besværlige Reiser. Dette Forhold gjør det meget ønskeligt, at Altergangen tages med i